WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 28 marca 2019 r.

WK-I.431.4.72.2018
(WK-I.431.1.38.2018)

Pan
Krzysztof Rymuza
Starosta Pruszkowski

Starostwo Powiatowe w Pruszkowie
ul. Drzymały 30
05-800

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie[1], art. 6 ust. 4 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej[2] oraz art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych[3], Andrzej Nieszporek, Justyna Dębowska, Monika Sapińska – inspektorzy wojewódzcy oraz Hanna Lewczuk – ekspert w Oddziale Kontroli Finansowej i Jednostek Samorządu Terytorialnego Wydziału Kontroli przeprowadzili kontrolę w Starostwie Powiatowym w Pruszkowie, z siedzibą przy ul. Drzymały 30.

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań w zakresie:

- przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej – w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 marca 2018 r.,
- prawidłowości wykorzystania dotacji otrzymanej w 2017 r. w rozdziale 75515 na zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej – w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 25 lutego 2018 r. do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Staroście wystąpienie pokontrolne.

---

1 Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234, ze zm.).
2 Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092).
3 Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.).

I. Przygotowanie systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej

W kontrolowanym okresie na terenie Powiatu Pruszkowskiego (dalej Powiat) wyznaczono, zgodnie z art. 8 ust. 2 w związku z art. 20 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej[4] sześć punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, które usytuowano w czterech lokalach pochodzących z zasobu powiatu i gmin wchodzących w skład powiatu, a mianowicie:

- lokal w budynku szkoły należącej do Powiatu, zlokalizowany przy ul. Gomulińskiego 4 w Pruszkowie (2 punkty w 1 lokalu) – punkty prowadzone przez adwokatów i radców prawnych, jak również przez organizację pozarządową,
- lokal w budynku szkoły należącej do Powiatu, zlokalizowany przy ul. Namysłowskiego 11 w Piastowie (2 punkty w 1 lokalu) – punkty prowadzone przez adwokatów i radców prawnych, jak również przez organizację pozarządową,
- lokal w budynku należącym do Gminy Raszyn, zlokalizowany przy ul. Poniatowskiego 20 w Raszynie, punkt prowadzony przez adwokatów i radców prawnych,
- lokal w budynku należącym do Gminy Raszyn, zlokalizowany przy al. Krakowskiej 29 w Raszynie, punkt prowadzony przez organizację pozarządową.

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 11 ust. 1 powyższej ustawy, prowadzenie trzech punktów powierzono organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność pożytku publicznego. Zgodnie z art. 8 ust. 3 cyt. ustawy nieodpłatna pomoc prawna w każdym z ww. punktów była udzielana w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie.

Powiat realizował w 2017 r. zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej wspólnie z Gminą Raszyn. W dniach 7 grudnia 2015 r. oraz 3 stycznia 2017 r. zawarto dwie umowy użyczenia lokali z przeznaczeniem na udzielanie w nich nieodpłatnej pomocy prawnej. Przedmiotowe umowy poddano kontroli stwierdzając, że zawarte zostały na czas nieokreślony oraz zawierały w szczególności informacje określone w art. 9 ust. 1 ww. ustawy.

Na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Powiatu Pruszkowskiego (dalej strona BIP) zamieszczono zgodnie z art. 9 ust. 3 ww. ustawy informacje, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2 powyższej ustawy.

---

[4] Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2017 poz. 2030, ze zm.). Z dniem 1 stycznia 2019 r. dotychczasowy tytuł ustawy *"o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej"* zmienił brzmienie na tytuł ustawy *"o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej".* Ponadto, z dniem 16 sierpnia 2018 r., na podstawie art. 1 pkt 11 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1467, ze zm.) – art. 8 ust. 2 przedmiotowej ustawy otrzymał następujące brzmienie, cyt.: *„(…) Na każdy powiat przypada liczba punktów odpowiadająca mnożnikowi, o którym mowa w art. 20 ust. 4 (…)"*.

Nieodpłatna pomoc prawna udzielana była na podstawie trójstronnego porozumienia zawartego pomiędzy Powiatem, a Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych oraz Okręgową Radą Adwokacką w Warszawie. Powyższe porozumienie zawarto w dniu 30 listopada 2016 r. W dniu 5 grudnia 2016 r. Powiat, działając w myśl art. 10 ust. 3 ww. ustawy, powiadomił Wojewodę Mazowieckiego o przedmiotowym porozumieniu. Przedmiotowe porozumienie zawierało elementy wymienione w art. 10 ust. 1 cyt. ustawy.

W dniach 27 i 28 grudnia 2016 r. Powiat zawarł 6 umów z adwokatami i radcami prawnymi. Badaniu poddano wszystkie ww. umowy ustalając, że spełniały one wymagania określone w art. 6 ust. 2 ww. ustawy.

Zarząd Powiatu Pruszkowskiego w dniu 28 października 2016 r. podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego na realizację zadania publicznego z zakresu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej. Ogłoszenie stanowiące załącznik do przedmiotowej uchwały zawierało elementy określone w art. 13 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie[5]. Termin wyznaczony na składanie ofert upływał w dniu 21 listopada 2016 r. o godz. 10.00.

W dniu 29 listopada 2016 r. Zarząd Powiatu Pruszkowskiego podjął uchwałę w sprawie wyboru ofert trzech następujących organizacji pozarządowych:

- Stowarzyszenia Inicjatyw Samorządowych z siedzibą w Lublinie przy ul. Narutowicza 56a – na obsługę punktu nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanego w Piastowie przy ul. Namysłowskiego 11,
- Fundacji „TOGATUS PRO BONO" z siedzibą w Olsztynie przy ul. Warmińskiej 7/1 – na obsługę punktu nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanego w Pruszkowie przy ul. Gomulińskiego 4,
- Fundacji HONESTE VIVERE z siedzibą w Warszawie przy ul. Amałowicza-Tatara 7 – na obsługę punktu nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanego w Raszynie przy al. Krakowskiej 29.

Przedmiotowa uchwała zawierała elementy określone w art. 15 ust. 2h ww. ustawy i została opublikowana w sposób określony w art. 13 ust. 3 cytowanej ustawy w dniu 30 listopada 2016 r.

Powiat zawarł w dniach 22 i 30 grudnia 2016 r. z ww. organizacjami umowy o powierzeniu realizacji zadania publicznego pod nazwą *„Prowadzenie puntu nieodpłatnej pomocy prawnej"*. Wszystkie umowy zostały poddane badaniu i zawierały elementy określone w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3-6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

[5] Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2018 r. poz. 450, ze zm.).

Osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach zlokalizowanych na terenie powiatu przekazywały Staroście Pruszkowskiemu karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczenia składane przez osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z art. 7 ust. 2 oraz 11 ust. 5 ww. ustawy. Badaniu poddano 50[6] kart nieodpłatnej pomocy prawnej oraz 12[7] ww. oświadczeń. Oświadczenia składane przez osoby uprawnione były kompletne i zostały złożone na formularzach określonych w załącznikach nr 2 i 3 do ww. ustawy.

Starosta Pruszkowski przekazał Wojewodzie Mazowieckiemu w terminie określonym w art. 12 ww. ustawy zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu za 2017 r.[8]

Informacja o lokalizacji punktów wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których była udzielana nieodpłatna pomoc prawna, jak również informacja o wszystkich punktach nieodpłatnej pomocy prawnej działających na obszarze Powiatu została zamieszczona na stronie BIP Powiatu.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niewypełnienie obowiązków informacyjnych wynikających z § 5 ust. 5 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej[9], polegających na zamieszczeniu w lokalu, w którym udzielana była nieodpłatna pomoc prawna w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej:
   a) informacji o kręgu osób uprawnionych do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej – podczas oględzin lokali stwierdzono, iż w lokalu w Piastowie przy ul. Namysłowskiego 11 brak było przedmiotowej informacji, natomiast w lokalu w Pruszkowie przy ul. Gomulińskiego 4 ww. informacja była nieprecyzyjna z uwagi na to, iż wskazano w niej kategorię osób najuboższych zamiast osób określonych w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy

[6] W tym 30 kart wypełnionych w punktach prowadzonych przez adwokatów lub radcę prawnego oraz 20 kart wypełnionych w punktach prowadzonych przez organizację pozarządową.

[7] W tym: 10 oświadczeń osób, które korzystały z pomocy społecznej, że nie wydano wobec nich decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia, 2 oświadczeń osób, które są uprawnione, jednakże wymagają niezwłocznego uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, w związku z sytuacją kryzysową lub zdarzeniem losowym, a w związku z ww. sytuacjami nie są w stanie przedstawić dokumentów wymienionych w ust. 2 pkt 1-5 i 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

[8] Informacja zbiorcza została przekazana w dniu 23 marca 2018 r.

[9] Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 318). Od dnia 31 grudnia 2018 r. obowiązuje Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2492).

prawnej oraz edukacji prawnej. Ponadto ww. informacja była nieaktualna z uwagi na niewskazanie osób w ciąży jako uprawnionych zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt . 7 ww. ustawy,

b) informacji o umiejscowieniu pozostałych punktów nieodpłatnej pomocy prawnej działających na obszarze Powiatu – podczas oględzin lokali stwierdzono, że w lokalu w Piastowie przy ul. Namysłowskiego 11 brak było przedmiotowej informacji, podczas gdy w lokalu w Pruszkowie przy ul. Gomulińskiego 4 ww. informacja została zamieszczona, jednakże była ona nieaktualna, ponieważ wskazywała adresy punktów, w których w okresie objętym kontrolą nieopłatna pomoc prawna nie była udzielana,

c) informacji o sposobach wykazywania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej – w trakcie przeprowadzania oględzin lokali ustalono, że przedmiotowej informacji nie było w żadnym z kontrolowanych lokali,

d) pełnych danych organizacji pozarządowych udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej w tych lokalach – podczas kontroli stwierdzono, że w obu kontrolowanych lokalach zamieszczono jedynie informacje o nazwach organizacji bez wskazania ich danych teleadresowych.

2. Niewypełnienie wymogu, o którym mowa w § 5 ust. 3 ww. rozporządzenia. Podczas oględzin lokalu, w którym udzielana była nieodpłatna pomoc prawna w Piastowie przy ul. Namysłowskiego 11 stwierdzono, że budynek w którym mieści się przedmiotowy lokal nie posiada podjazdu dla wózków inwalidzkich, wskutek czego osoby niepełnosprawne pragnące uzyskać nieodpłatną pomoc prawną zmuszone są do pokonania co najmniej dwóch stopni[10].

3. Niewypełnienie obowiązków informacyjnych wynikających z § 4 cyt. rozporządzenia polegających na zamieszczeniu na stronie BIP Starostwa Powiatowego:

a) aktualnej informacji o kręgu osób uprawnionych – w trakcie kontroli ustalono, że przedmiotowa informacja nie wskazywała osoby w ciąży jako uprawnionej do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej[11],

b) pełnych danych organizacji pozarządowych udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej, wskazującej ich nazwy, a także adresy ich siedzib[10].

---

[10] Wyjaśnienia pisemne Sekretarza Powiatu p. Małgorzaty Kucharskiej z dnia 13 grudnia 2018 r., cyt.: *„(…)Lokal przy ul. Namysłowskiego 11 w Piastowie jest to jedyny lokal na terenie miasta Piastowa, którym można było dysponować, zapewniający najlepszą dostępność dla osób niepełnosprawnych. Z deklaracji dyrektora szkoły, w której znajduje się punkt nieodpłatnej pomocy prawnej wynika, że każda osoba niepełnosprawna pragnąca dostać się do punktu uzyska pomoc w pokonaniu dwóch stopni przy drzwiach wejściowych od pracownika obsługi szkoły”.*

[11] Brakujące informacje zostały zamieszczone na stronie podmiotowej BIP Powiatu w dniu 17 grudnia 2018 r.

Ponadto stwierdzono, że:

a) informacja zbiorcza o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej sporządzona przez Starostę Pruszkowskiego za rok 2017 zawierała dane niezgodne ze stanem faktycznym w zakresie:
   - części I w rubryce nr 1.2 – wpisano 360 zamiast 355. W toku kontroli ustalono, że liczba porad udzielonych przez organizacje pozarządowe różni się od sumy udzielonych porad wykazanych w sprawozdaniach rocznych poszczególnych organizacji pozarządowych realizujących to zadanie,
   - części II w rubryce 1.7 oraz w części III w rubryce 1.7 wykazano, iż osoby którym udzielono nieodpłatnej pomocy prawnej łącznie złożyły 3 oświadczenia, o których mowa w art.4 ust. 2 pkt 6, podczas gdy w rzeczywistości żadna z ww. osób nie składała takich oświadczeń,
b) łącznie w 2017 r. udzielono 74 porad osobom, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, podczas gdy jedynie 36 spośród ww. osób złożyło oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ww. ustawy.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że wyznaczono prawidłową liczbę punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, udostępniono na stronie BIP urzędu informacje zgodne z art. 9 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej, terminowo zawarto porozumienie z Okręgowa Radą Adwokacką w Warszawie i Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie zawierające wymagane elementy, wyłoniono organizacje pozarządowe w corocznym otwartym konkursie ofert. W terminie podpisano umowy z adwokatami i radcami prawnymi, które zawierały wymagane elementy. Terminowo przekazano Wojewodzie Mazowieckiemu zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej. W sposób prawidłowy weryfikowano oświadczenia osób uprawnionych do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej pod względem kompletności. Mając natomiast na uwadze, że nie dostosowano lokalu do wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej i nie zamieszczono na stronie BIP Starostwa Powiatowego wszystkich wymaganych informacji oraz opisane powyżej uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

II. Wykorzystanie dotacji udzielonej na realizację nieodpłatnej pomocy prawnej

W 2017 r. Powiat na sfinansowanie zadania zleconego do wykonania z zakresu administracji rządowej na podstawie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej otrzymał z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), dotację celową w kwocie 375 624,00 zł, w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna,* w 12 transzach po 31 302,00 zł każda.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania otrzymanej dotacji, stwierdzono, że:

1. Kwota przekazanej Powiatowi dotacji w wysokości 375 624,00 zł wynikała z prawidłowego wyliczenia – zgodnego z zasadą ustaloną w art. 20 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
2. Dotację otrzymaną na obsługę ww. zadania Powiat przeznaczył na wynagrodzenia podmiotom prowadzącym obsługę prawną w wysokości 364 355,28 zł oraz na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej w wysokości 11 258,78 zł, co stanowi odpowiednio: 97% i 3% otrzymanej dotacji i jest zgodne z postanowieniami art. 20 ust 1 ww. ustawy.
3. Powiat ogółem wydatkował kwotę 375 614,06 zł. Na rachunek bankowy MUW w dniu 31 stycznia 2018 r. zwrócono niewykorzystaną dotację w kwocie 9,94 zł, tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.
4. W związku z realizacją zadania zleconego na świadczenie usług pomocy prawnej Starosta Pruszkowski wypłacił kwotę ogółem 182 177,64 zł zgodnie z zawartymi trzema umowami z Kancelariami Adwokackimi oraz trzema Kancelariami Radców Prawnych. Ponadto przekazał kwotę dotacji w łącznej wysokości 182 177,64 zł, po 60 725,88 zł każdej z trzech niżej wymienionych organizacji pozarządowej na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej:
   - Fundacji Togatus Pro Bono z siedzibą w Olsztynie, przy ul. Warmińskiej 7/1 zgodnie z umową Nr rej. 531/B/2016 zawartą 30 grudnia 2016 r.,
   - Stowarzyszeniu Inicjatyw Samorządowych z siedzibą w Lublinie przy ul. Narutowicza 56a zgodnie z umową Nr rej. 530/B/2016 zawartą dnia 30 grudnia 2016 r.,
   - Fundacji Honeste Vivere z siedzibą w Warszawie przy ul. Amałowicza-Tatara 7 zgodnie z umową Nr rej. 540/B/2016, zawartą dnia 22 grudnia 2016 r.

5. Fundacja Togatus Pro Bono, zgodnie z zawartą umową na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w 2018 r., sporządziła Sprawozdanie[12] z wykorzystania środków dotacji w kwocie 60 725,88 zł i wkładu własnego (rzeczowego i osobowego) w wysokości 17 700,00 zł Przekazana kwota dotacji została wykorzystana w 100%. W Sprawozdaniu (w części II pkt. 2 dotyczącej kosztów obsługi zadania), wykazano poniesione przez Fundację koszty: księgowości (2 400,00 zł), administracyjno-promocyjne (6 000,00 zł), za ochronę danych osobowych (2 400,00 zł), za wykorzystanie komputera (2 000,00 zł), oprogramowania prawniczego (3 700,00 zł), urządzenie wielofunkcyjne (500,00 zł), papier i tusz (200,00 zł) oraz na stworzenie podstrony internetowej (500,00 zł). Ww. koszty nie zostały przypisane do dowodów księgowych (źródłowych), jak też nie zostały wykazane w rubrykach Sprawozdania, zgodnie z tytułami załącznika nr 5, część II do Sprawozdania. W Sprawozdaniu, jako liczbę odbiorców zadania, wykazano 91 udzielonych porad prawnych, a koszt porady wyniósł średnio 667,31 zł. Sprawozdanie jako zgodne pod względem merytorycznym zostało sprawdzone i zatwierdzone w dniu 28 marca 2018 r. przez Głównego Specjalistę oraz Naczelnika Biura Rady i Zarządu Powiatu.
6. Stowarzyszenie Inicjatyw Samorządowych, zgodnie z zawartą umową na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w 2018 r. sporządziło Sprawozdanie, z którego wynika, że przekazana kwota dotacji w wysokości 60 725,88 zł została wykorzystana w 100%. Otrzymaną kwotę dotacji Stowarzyszenie przeznaczyło na: wynagrodzenia zatrudnionych przez nich prawników w kwocie 45 600,00 zł oraz koszty zarządzania punktem porad prawnych (administrowanie zadaniem: obsługa finansowo-księgowa, monitoring jakości pracy, sprawozdawczość, dostarczanie materiałów, kwestie serwisu komputerów i aktualizacji oprogramowania prawników, organizacja współpracy z otoczeniem instytucjonalnym i NGO oraz promocja) w kwocie 15 125,88 zł. W sprawozdaniu jako liczbę odbiorców zadania wykazano 112 udzielonych porad prawnych, a koszt porady wyniósł średnio 542,20 zł. Sprawozdanie jako zgodne pod względem merytorycznym zostało sprawdzone i zatwierdzone w dniu 12 stycznia 2018 r. przez Głównego Specjalistę oraz Naczelnika Biura Rady i Zarządu Powiatu.
7. Fundacja Honeste Vivere złożyła sprawozdanie, z którego wynika, że przekazana kwota dotacji w kwocie 60 725,88 zł została wykorzystana w 100% na wypłatę wynagrodzeń dla prawników.

[12] Fundacja sporządziła Sprawozdanie w oparciu o zapisy rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2016 r. poz. 1300).

Fundacja wniosła wkład osobowy w kwocie 7 560,00 zł, który wykorzystała na: zarządzanie projektem, organizację pracy i bieżącą sprawozdawczość w kwocie 6 552,00 zł oraz sporządzenie sprawozdania końcowego w kwocie 1 008,00 zł. Ww. koszty nie zostały przypisane do dowodów księgowych (źródłowych), jak też nie zostały wykazane poprzez wypełnienie rubryk Sprawozdania zgodnie z tytułami załącznika nr 5, część II do Sprawozdania. Prawnicy zatrudnieni przez Fundację udzielili 152 porad uprawnionym osobom, których koszt wyniósł średnio 399,51 zł. Sprawozdanie jako zgodne pod względem merytorycznym zostało sprawdzone i zatwierdzone w dniu 28 marca 2018 r. przez Głównego Specjalistę oraz Naczelnika Biura Rady i Zarządu.

8. W Powiecie udzielono 1065 porad prawnych. Koszt średnio 1 porady prawnej udzielonej przez kancelarie w przeliczeniu na 1 osobę wyniósł 254,79 zł, natomiast z uwzględnieniem środków przekazanych Fundacjom i Stowarzyszeniu koszt jednej porady prawnej w Powiecie w 2017 r., w przeliczeniu na 1 osobę, wyniósł 342,12 zł.
9. Otrzymane sprawozdania z NGO do dnia kontroli nie zostały sprawdzone i zatwierdzone pod względem formalno-rachunkowym, mimo zapisu w przedstawionej „Informacji o wykorzystaniu dotacji", że *„Wydatkowanie dotacji zostanie zweryfikowane na podstawie sprawozdania z realizacji zadania publicznego".*
10. Dla środków otrzymanych z dotacji w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna* Powiat prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową dochodów i wydatków, w której możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji.
11. Sprawdzone dowody źródłowe będące podstawą dokonanych wydatków spełniały wymogi art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości[13] i zawierały m.in. pozycję ujęcia dowodu w ewidencji księgowej, datę zapłaty, sprawdzenie pod względem formalno-rachunkowym, merytorycznym i zgodności z planem finansowym oraz dekretację. Wydatki zatwierdzone zostały do wypłaty przez kierownika jednostki i skarbnika oraz zaklasyfikowane zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych[14].
12. Zapisy księgowe w ewidencji wydatków spełniały wymogi art. 20 ustawy o rachunkowości.
13. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 za IV kwartał 2017 r. *o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych*

[13] Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, ze zm.).

[14] Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.).

jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2017 rok były zgodne z ewidencją księgową wydatków na dzień 31 grudnia 2017 r. ze środków dotacji w rozdziale 75515.

14. Ustalono, że Pani [redacted] – radca prawny z Kancelarii pod firmą „Barbara Zatyka Kancelaria Radcy Prawnego", z siedzibą przy ul. Aluzyjnej 33D lok. 706 w Warszawie[15] udzieliła porad prawnych czterem osobom nieuprawnionym do ich uzyskania.

Ponadto, od środków dotacji otrzymanej w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna,* Powiat w 2017 r. uzyskał kwotę 35,52 zł, a Starostwo 986,12 zł z tytułu odsetek w wyniku zgromadzonych środków pieniężnych z dotacji na oprocentowanym rachunku bankowym, wg umowy zawartej 2 grudnia 2013 r. o prowadzenie obsługi bankowej budżetu Powiatu oraz jednostek organizacyjnych z Bankiem Spółdzielczym w Mszczonowie z siedzibą w Mszczonowie przy ul. Warszawskiej 5.

Mając na względzie powyższe ustalenia należy wskazać, iż środki z dotacji zgodnie z ustawą o finansach publicznych mają służyć finansowaniu i dofinansowaniu realizacji zadań publicznych. Wydatki z budżetu państwa podlegają swoistym zasadom rozliczania i z tego powodu ich celem nie jest generowanie dodatkowych przychodów dla jednostek, a w szczególności wynikających z oprocentowania tych środków i nie mogą stanowić nadwyżki środków. Dochód uzyskany z ww. tytułu powinien zostać przekazany na rachunek dochodów budżetu państwa.

Jednostka nie dokonywała lokat wolnych środków z dotacji, co potwierdził Starosta Pruszkowski w oświadczeniu z 28 grudnia 2018 r.

Podsumowując wyniki kontroli, informuję Pana Starostę, że wykorzystanie dotacji otrzymanej w 2017 r. na realizację wydatków w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej zostało ocenione **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania ustalonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Dostosowania lokali, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna oraz miejsc przeznaczonych dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej do wymogów określonych w § 5 ust. 5 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, a mianowicie zamieszczenia w lokalach w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna informacji o kręgu osób uprawnionych

[15] Umowę z radcą prawnym zawarto 28 grudnia 2016 r., Nr rej. 556/B/2016.

do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, informacji o umiejscowieniu pozostałych punktów nieodpłatnej pomocy prawnej działających na terenie Powiatu, informacji o sposobach wykazywania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz pełnych danych organizacji pozarządowych udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej w tych lokalach.

2. Dostosowania lokalu mieszczącego się w Piastowie przy ul. Namysłowskiego 11, w którym udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna do wymogu określonego w § 5 ust. 3 powyższego rozporządzenia.
3. Niezwłocznego poinformowania o wynikach kontroli przeprowadzonych w zakresie prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym wydatkowania przekazanej dotacji w 2017 r. na realizację zadania publicznego pod nazwą „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej" Fundacjom: Togatus Pro Bono z siedzibą przy ul. Warmińskiej 7/1 w (10-544) Olsztynie, Honeste Vivere z siedzibą przy ul. Amałowicza-Tatara w (04-474) Warszawie i Stowarzyszeniu Inicjatyw Samorządowych z siedzibą przy ul. Narutowicza 56a w (20-016) Lublinie oraz udokumentowania wydatków zadania w księgach rachunkowych i wykazania danych na ich podstawie w sprawozdaniach przesłanych do Powiatu.
4. Dokonania wpłaty na rachunek MUW nienależnie wydatkowanej dotacji w wyniku udzielenia w miesiącu czerwcu 2017 r. czterech porad prawnych osobom nieuprawnionym do ich otrzymania na podstawie zapisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej edukacji prawnej[16] w kwocie 1 019,16 zł (4 x 254,79 zł[17] = 1019,16 zł) wraz z odsetkami liczonymi jak o zaległości podatkowej.

Ponadto wskazuję na konieczność:

- rzetelnego sporządzania Informacji zbiorczej z wykonania zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej przekazywanej corocznie Wojewodzie Mazowieckiemu,
- rzetelnego rozliczania osób udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej z przekazywanych Staroście oświadczeń składanych przez osoby uprawnione do udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej.

[16] Dz. U. z 2017 r. poz. 2030, ze zm.

[17] Wartość usługi przyjęto w wysokości 254,79 zł tj. średniego kosztu 1 porady prawnej udzielonej przez kancelarie w przeliczeniu na 1 osobę.

Ponadto, zobowiązuję Pana Starostę do dokonania wpłaty w wysokości 1021,64 zł (uzyskanej przez Powiat w kwocie 35,52 zł i przez Starostwo Powiatowe w kwocie 986,12 zł) z tytułu gromadzenia środków z dotacji na oprocentowanym rachunku bankowym, na rachunek dochodów wojewody Nr 36 1010 1010 01000 6722 3100 0000, § 092 – wpływy z pozostałych odsetek.

Pragnę podkreślić, że stanowisko Wojewody Mazowieckiego w tej sprawie, zbieżne jest z opinią Ministerstwa Finansów, wyrażoną w piśmie z 19 maja 2017 r., znak BP8.401.3.2017, które zostało przesłane do wszystkich jednostek samorządu terytorialnego 14 listopada 2017 r. pismem znak FIN-VII.302.3.2017.

Mając natomiast na uwadze, że w dniu roboczym następującym bezpośrednio po zakończeniu czynności kontrolnych, tj. 17 grudnia 2018 r. dostosowano informacje znajdujące się na stronie podmiotowej BIP do wymogów określonych w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, odstępuje się od formułowania zaleceń w tym zakresie.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana Starostę do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli